Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lieta Nr. L-2-6/6384

[..]
eAdrese

Lēmums

Rīgā, 27.07.2026. Nr. 2-2.2/34

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1.] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saņēma Sabiedrības ar ierobežotu atbildības "[..]", reģistrācijas numurs [..] (turpmāk – Slimnīca) 2025. gada 6. oktobra paziņojumu[1] (turpmāk – Paziņojums) par 2025. gada 1. oktobrī konstatēto personas datu apstrādes pārkāpumu, kas radies vairāku Slimnīcas nodarbināto apzinātas un neatļautas rīcības dēļ, vairākkārt aplūkojot Slimnīcas informācijas sistēmā "Ārsta Birojs" (turpmāk - AB sistēma) personas datus, tostarp, veselības datus par [..] (turpmāk – Datu subjekts), kas ir arī Slimnīcas darbiniece.

Paziņojumā papildus norādīts, ka informācija par iespējamo pārkāpumu tika saņemta no Datu subjekta 2025. gada 16. jūnijā, Slimnīcā tika veikta pārbaude, uzsāktas disciplinārlietas, Datu subjekts tika informēts par Pārkāpumu ar rakstveida paziņojumu.

[2.] Nolūkā pārliecināties par Datu subjekta veiktās personas datu, tostarp, veselības datu apstrādes tiesiskumu un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas[2] (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d), e) apakšpunktu tika veiktas turpmākās darbības un noskaidrota sekojošā informācija.

[2.1.] 2025. gada 23. oktobrī tika uzsākta pārbaudes lieta Nr. L-2-6/6164, lai izvērtētu Slimnīcas nodarbināto veiktās personas un veselības datu apstrādes un Slimnīcas ieviesto pasākumu personas datu apstrādes drošības nodrošināšanā atbilstību Datu regulas prasībām saistībā ar Pārkāpumu.

[2.2.] Inspekcijas 2025. gada 23. oktobra vēstulē[3] Slimnīca tika aicināta sniegt pārbaudei nepieciešamu informāciju par Pārkāpuma konstatēšanas un izmeklēšanas apstākļiem, tostarp par iesaistītajiem nodarbinātajiem un apstrādāto datu apjomu, kā arī Slimnīcas veiktajiem datu aizsardzības pasākumiem.

[1] Inspekcijā saņemts 2025. gada 6. oktobrī un reģistrēts ar Nr. [..]
[2] Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2018. gada 27. aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK
[3] Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..] -N *Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*

[2.3.] Slimnīca sniedza savus paskaidrojumus 2025. gada 24. novembra vēstulē Nr. [..], pievienojot incidenta izmeklēšanas materiālus un citu pieprasīto informāciju[4].

[2.3.1] Slimnīca norādīja, ka veicot incidenta izmeklēšanu, tika konstatēts, ka Slimnīcas klientu un pacientu reģistratore – [..] 2025. gada 17. martā plkst. 19.08 veica prettiesisku Datu subjekta datu aplūkošanu AB sistēmā. Veicot izmeklēšanu, tika secināts, ka datu aplūkošana nebija saistīta ar darbinieka tiešajiem darba pienākumiem.

[2.3.2] No Slimnīcas sniegtas informācijas un pievienotajiem auditācijas izrakstiem izriet, ka [..] 2025. gada 17. martā plkst. 19.08 atvērusi dokumentu Nr. [..] - **Izraksts no stacionārā pacienta medicīniskās kartes Nr. [..]**, kas satur identificējošo informāciju, iestāšanās, izrakstīšanas datumu, informāciju par diagnozi, īsa anamnēzi un veiktos izmeklējumus;

[2.4.] Inspekcija, izvērtējot pārbaudē iegūto informāciju, 2026. gada 26. maijā sadalīja lietu Nr. L-2-6/6164, izdalot no tās materiālus, kas attiecas uz [..] veikto Datu subjekta personas datu apstrādi un uzsāka jauno pārbaudes lietu Nr. L-2-6/6384 pret [..].

[2.5] Inspekcija 2026. gada 27. maija vēstulē[5] aicināja [..] sniegt savus paskaidrojumus Lietā Nr. L-2-6/6384, un [..] sniedza savus paskaidrojumus 2026. gada 25. jūnija atbildes vēstulē[6] (turpmāk – Atbildes vēstule).

[3.] Administratīvā akta adresāta viedokļa noskaidrošanas procesā Inspekcija konstatē turpmāko.

[..] paskaidroja, ka šobrīd neatceras apstākļus kādēļ tika atvērts Datu subjekta ieraksts AB sistēmā, minētajā laikā strādāja Slimnīcas klientu un pacientu reģistratores amatā ar pacienta datiem. Vienīgais par ko ir pārliecināta, ka skatījās AB sistēmā Datu subjekta tālruņa numuru, jo programmā strādāja ar viņas lietotājvārdu un paroli, un bija jāsazinās ar Datu subjektu. Uzsvēra, ka viņai nekad nav bijis personisks vai ļaunprātīgs nolūks iegūt, izmantot vai izplatīt Datu subjekta personas vai veselības datus. Nekad Datu subjekta dati netika izmantoti personiskajām vajadzībām, nodoti trešajām personām, kopēti, lejuplādēti vai citādi izplatīti.

Papildus norādīja, ka savukārt palīdzējusi Datu subjektam darba jautājumos, nekad nebija konfliktu, un nebija nodoma kaitēt vai radīt nelabvēlīgas sekas. Jebkāda piekļuve informācijai varēja būt saistīta vienīgi ar darba pienākumu veikšanu.

[4.] Ievērojot šā lēmuma [1.-3.] punktā konstatēto, Inspekcija secina turpmāko.

[4.1.] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Datu regula, Datu likums un citi normatīvie akti.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1), 2) un 15) apakšpunktu "personas dati" ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu[7] fizisku personu[8], "veselības dati" ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli, savukārt "apstrāde"

[4] Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 24. novembrī ar Nr. [..]
[5] Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..] -N *Par informācijas pieprasījumu*
[6] Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2026. gada 26. jūnijā ar Nr. [..]
[7] Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem
[8] datu subjekts

ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība[9] vai darbību kopums, kas pilnībā vai daļēji veiktas ar automatizētiem līdzekļiem[10], kā arī darbības ar tādiem personas datiem, kuri veido vai ir paredzēti, lai veidotu, daļu no kartotēkas[11].

Tādejādi Datu subjekta identificējošā informācija (vārds, uzvārds, personas kods, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese) ir uzskatāma par personas datiem Datu regulas 4. panta 1) apakšpunkta izpratnē, bet informācija, kas atspoguļo Datu subjekta veselības stāvokli (informācija par izmeklējumiem, diagnozes, pacienta sūdzības u.tml.) un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu (konsultanta slēdzieni) ir uzskatāma par veselības (īpašu kategoriju) datiem Datu regulas 4. panta 15) apakšpunkta izpratnē, savukārt [..] veiktā aplūkošana, izmantojot AB sistēmu, ir uzskatāma par datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

[4.2.] Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis - fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūras, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..].

Konkrētajā gadījumā [..] piekļuve AB sistēmai tika piešķirta, lai viņa veiktu Slimnīcas noteiktos darba pienākumus. Tādējādi, apstrādājot personas datus Slimnīcas noteikto darba pienākumu ietvaros un Slimnīcas noteiktajiem mērķiem, [..] būtu uzskatāma par personu, kas personas datus apstrādā pārziņa – Slimnīcas – pakļautībā.

Tomēr konkrētajā gadījumā [..] veiktā Datu subjekta personas datu un veselības datu aplūkošana nebija saistīta ar [..] darba pienākumu izpildi, Slimnīcas noteikto apstrādes nolūku vai Datu subjekta ārstniecību. Tādējādi [..], izmantojot Slimnīcas piešķirtās piekļuves tiesības AB sistēmai, konkrētajā gadījumā nevis īstenoja Slimnīcas kā pārziņa noteikto personas datu apstrādes nolūku, bet darbojās patstāvīgi, secīgi attiecībā uz personas datu apstrādes darbībām (aplūkošanu), ko [..], izmantojot Slimnīcas piešķirtas piekļuves tiesības AB sistēmai, veica ar amatu pienākumu veikšanu nesaistītajos nolūkos, par pārzini atzīstama – [..].

[4.3] Atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktam pārzinim ir pienākums veikt datu apstrādi atbilstoši Datu regulas 5. pantā minētajiem datu apstrādes pamatprincipiem[12] un Datu regulas 6. pantā noteiktajam tiesiskajam pamatam[13]. Savukārt saskaņā ar Datu regulas 9. panta 1. punktu ir aizliegta īpašu kategoriju personas datu apstrāde. Minētā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir piemērojams kāds no Datu regulas 9. panta 2. punktā norādītajiem pamatojumiem.

Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [..] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam.

---

[9] Piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtot, izplatot vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana

[10] Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem, piemēram, izmantojot informācijas tehniskās sistēmas.

[11] Jebkurš strukturēts personas datu kopums, kas ir pieejams saskaņā ar konkrētiem kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai datu kopums ir centralizēts, decentralizēts vai izkliedēts, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

[12] a) "likumīgums, godprātība un pārredzamība", b) "nolūka ierobežojumi"; c) "datu minimizēšana"), d) "precizitāte"; e) "glabāšanas ierobežojums"; f) "integritāte un konfidencialitāte".

[13] piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana.

Pacientu tiesību likuma 10. panta 5.^{2} daļas 1. punktā noteikts, ka veselības informācijas sistēmā uzkrāto informāciju par pacientu normatīvajos aktos par veselības informācijas sistēmā apstrādājamiem datiem noteiktajā kārtībā un apjomā apstrādā ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas *ārstniecības mērķu sasniegšanai*. Tādējādi saskaņā ar Pacientu tiesību likumu veselības sistēmā fiziskas personas datus iespējams apstrādāt tikai ārstniecībai jeb veselības aprūpes sniegšanai.

[4.4.] Konkrētajā gadījumā [..] piekļuve AB sistēmai tika piešķirta darba pienākumu izpildei. Tādējādi [..] tiesības piekļūt konkrētu pacientu personas datiem bija saistītas ar konkrētu darba pienākumu izpildi un Slimnīcas noteiktajiem datu apstrādes nolūkiem. Tas, ka personai ir piešķirtas piekļuves tiesības informācijas sistēmai, pats par sevi nenozīmē, ka personai ir tiesības piekļūt jebkuras personas datiem jebkādā nolūkā. Vienlaikus [..] norādītais, ka viņai nebija ļaunprātīgā nodoma Datu subjekta datus izpaust, nodot vai citādi izmantot, pats par sevi neietekmē secinājumu par apstrādes prettiesiskumu. Ļaunprātīgā nodoma neesamība neattaisno nepamatotu Datu subjekta personas datu aplūkošanu AB sistēmā, un var būt nozīmīga, vērtējot pārkāpuma raksturu, smagumu un citas pārkāpuma sekas, taču tā pati par sevi nepadara personas datu apstrādi tiesisku.

Piekļuve konkrēta pacienta personas datiem, tostarp veselības datiem, ir pieļaujama tikai tad, ja tā ir nepieciešama konkrēta tiesiska mērķa sasniegšanai un pastāv atbilstošs personas datu apstrādes tiesiskais pamats, kā arī attiecībā uz veselības datiem – atbilstošs Datu regulas 9. panta 2. punktā paredzētais nosacījums.

No lietā iegūtās informācijas izriet, ka [..] veiktā Datu subjekta personas datu un veselības datu apstrāde (aplūkošana) nebija nepieciešama [..] darba pienākumu izpildei, nebija saistīta ar Datu subjekta ārstniecību un nebija nepieciešama cita tiesiska veselības aprūpes mērķa sasniegšanai, Slimnīca atzina [..] darbības par personas datu aizsardzības pārkāpumu.

[4.5.] Izvērtējot Lietā Nr. L-2-6/6384 noskaidroto informāciju, Inspekcijai ir pamats secināt, ka 2025. gada 17. martā plkst. 19.08 [..], izmantojot viņai darba pienākumu izpildei piešķirto piekļuvi AB sistēmai , veica informācijas pieprasījumu par Datu subjektu, tādējādi iegūstot (aplūkojot) šā lēmuma [2.3.2.] apakšpunktā minētos Datu subjekta personas un veselības datus ar darba pienākumu veikšanu un ārstniecības mērķu sasniegšanu nesaistītajos nolūkos. Konkrētajai datu apstrādei nepastāvēja Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktais personas datu apstrādes tiesiskais pamats. Tāpat attiecībā uz Datu subjekta veselības datu apstrādi nepastāvēja neviens no Datu regulas 9. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

Tādējādi, [..] , apstrādājot Datu subjekta personas un veselības datus AB sistēmā, ir veikusi datu apstrādi, pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a), b) apakšpunktā noteiktos personas datu apstrādes pamatprincipus un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata.

[5.] Datu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunkts paredz Inspekcijas pilnvaras izteikt rājienu pārzinim vai apstrādātājam, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti Datu regulas noteikumi. Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija, pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, piemēro Administratīvā procesa likumu. Ievērojot minēto un to, ka [..] darbībās ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmo daļu ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību.

[5.1.] Vērtējot administratīvā akta nepieciešamību un vajadzību, Inspekcija ir konstatējusi, ka lēmuma pieņemšana ir gan nepieciešama, gan vajadzīga, ņemot vērā to, ka pārkāpuma rezultātā ietekmēti AB sistēmā esošie veselības dati, to ir veikusi Slimnīcas nodarbinātājs, tātad profesionāls, kuram īpaši jāgādā par pacientu personas datu aizsardzību.

Tāpat konkrētajā gadījumā administratīvais akts ir piemērots līdzeklis mērķa sasniegšanai, jo sekmē [..] izpratni par savas rīcības neatbilstību un novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē.

[5.2.] Inspekcijai saskaņā ar APL 62. panta pirmo daļu, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātiem, iestādei (konkrētajā gadījumā Inspekcija) ir nepieciešams noskaidrot un izvērtēt adresātu viedokli un argumentus šajā lietā. Adresāts (..) sniedza savus paskaidrojumus lietā un tie ir ņemti vērā, pieņemot lēmumu.

[5.3.] Administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku, jo Inspekcija konkrētajā gadījumā ir ņēmusi vērā [..] norādīto, ka ar Datu subjekta datiem netika izdarītas papildu darbības un/vai apstrādes (lejuplāde, izdruka, nodošana trešajām personām).

Ievērojot minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7. punktu, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punktu, kā arī 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Datu likuma 23. pantu un Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, **nolemj izteikt [..] rājienu.**

[6.] Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietnieka p.i. O. Graudiņa

[..]